

36 . Bordușani | Județ: Ialomița | Punct: Popină | Anul: 2006

Anul: 2006

Cod RAN: 92998.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu

Categorii sit: Domestic

Autori: Adrian Bălășescu, Valentin Radu

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare, Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare

Raport

Studiu arheozoologic preliminar

Adrian Bălășescu, Valentin Radu

Mamifere

Mamiferele sunt bine reprezentate în cadrul spectrului faunistic analizat (34% din total). Acestea sunt de doua categorii: domestice (vita domestică, porcul, oaia, capra și câinele) și sălbatic (cerb, căprior, mistret, bour, lup, vulpe, bursuc, vidra, pisica sălbatică, ras, jder, dihor, cal sălbatic, cerb lopătar, castor, iepure sălbatic). Prezența lor ilustrează două tipuri de activități și anume: creșterea animalelor și vânătoarea.

În cadrul activității de creștere a animalelor, o pondere crescută o are exploatarea suinelor și a bovinelor, care sunt urmate de ovicaprine și caine.

Porcul domestic, (*Sus domesticus*), descoperit era de un tip primitiv, de talie medie, ce prezintă o mare variabilitate dimensională, cu un dimorfism sexual slab reprezentat. Aceste animale trăiau se pare, într-o stare de semi-sălbăticie, lucru întâlnit mai ales în cadrul așezărilor din regiunile cu biotopuri lacustre care favorizau încrucișarea speciei domestice cu cea sălbatică. Existența metişilor a fost pusă în evidență la Bordușani-Popină, dar și în alte așezări eneolitice gumelnițene.

Bovinele și ovicaprinele prezintă curbe de abataj asemănătoare în cadrul cărora animalele tinere predomină, ceea ce ilustrează în general o exploatare mai ales pentru carne și în subsidiar pentru produse secundare, (lapte și lână în cazul ovinelor).

Pentru câine pe lângă funcțiile sale utilitare, (paza locuințelor și a turmelor, însoțitor la vânătoare, etc.), care l-au făcut să fie primul animal domesticat de către om, avem dovezi tafonomice, (incizii de dezarticulare și descărnare pe oase), care atestă consumul alimentar al speciei în așezarea de la Bordușani-Popină. De asemenea s-a observat că în condițiile în care specia nu era consumată, după moartea sa, blana era prelevată și utilizată în diferite scopuri.

Vânătoarea este relativ bine atestată ca NR (cca. 22%), NMI (30%) și număr de specii, (16). Cei mai vânați taxoni sunt mistrețul și cerbul, animale de talie mare și medie care furnizau o cantitate de carne suficient de mare, dar și alte produse ca pielea, coarnele, grăsimea, etc. O analiză a preferințelor ecologice ale mamiferelor sălbatice ar indica în preajma așezării existența unor masive păduroase, brăzdate de lacuri, canale, dar și existența unor mici deschideri de câmpie.

De asemenea datorită tehnicilor de săpătură extrem de fine și a metodologiei arheologice și arheozoologice s-au cernut peste 300 de l de sediment din diferite contexte arheologice. Acest lucru a permis identificarea (în colaborare cu Thomas Cucchi - Durham University și Anne Tresset - Centre Nationale des Recherches Scientifiques) a unor resturi de *Mus* sp. (specie de șoarece). Din păcate situația stratigrafică extrem de complexă, (numeroase perturbații stratigrafice, galerii de crotovine recente etc.), de la Bordușani

nu a permis în acest moment datarea lor ca aparținând în mod cert locuirii eneolitice.

Menționăm că o serie de resturi osteologice de la Bordușani au fost trimise pentru analize de paleogenetică (pentru suine la Oxford University, bovine la Mainz University și ovicaprine la Ecole Normale supérieure Lyon). Acestea vor permite studierea tipurilor genetice ale animalelor domestice din perioada neo-eneolitică pe un areal foarte larg, între oceanul Atlantic și Munții Urali. Costurile acestor analize, precum și datările absolute prin C14 ale acestor eșantioane sunt suportate de programul Chronobos și Econet, (coordonat de Anne Tresset, Centre Nationale des Recherches Scientifiques)[Adrian Bălășescu]

Moluște și pești

S-a continuat studiul resturilor faunistice provenind din eșantioanele prelevate din locuințele 47 și 50, nivelul Gumelnița.

Pentru L47 s-au prelevat materiale faunistice din cca. 50 l de sediment iar pentru L50 din peste 300 l.

Au fost identificate resturi ale racilor, moluștelor și peștilor. Date complete avem doar despre materialele din SL47.

Materialul este destul de fragmentat mai ales în cazul moluștelor.

Resturile de pește provin de la mai mulți indivizi de talii diferite. În ceea ce privește dimensiunile predomină indivizii de talie mică și medie.

S-a observat prezenta urmelor de roadere și de dinți ca și a deformărilor cauzate de trecerea prin tubul digestiv.

Rezultatele vor contribui la caracterizarea evoluției structurilor studiate. [Valentin Radu]

Informații suplimentare online

[Raportul 3601 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
